

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
AL REPUBLICII MOLDOVA

Raport de activitate pentru anul 2024

www.ms.gov.md
secretariat@ms.gov.md

Chișinău, 2024

CUPRINS

I.	INTRODUCERE	2
II.	Îmbunătățirea accesului populației la servicii medicale de înaltă calitate.....	4
III.	Sporirea accesului la medicamente și dispozitive medicale compensate	5
IV.	Modernizarea infrastructurii instituțiilor medicale.....	5
V.	Dotarea cu echipamente și dispozitive medicale performante.....	8
VI.	Legislație și politici aprobate.....	10
VII.	Acorduri și proiecte de asistență externă	13
VIII.	Resurse umane în sănătate	14
IX.	Prevenția și educarea populației.....	15
X.	Perspectivă și priorități pentru anul 2025.....	15

I. INTRODUCERE

În anul 2024, Ministerul Sănătății a continuat să implementeze măsuri esențiale pentru a îmbunătăți accesul cetățenilor la servicii medicale calitative și să asigure un sistem mai echitabil și eficient. Astfel, au fost înregistrate progrese semnificative în mai multe direcții strategice, de la modernizarea infrastructurii instituțiilor medicale, dotarea cu echipamente medicale performante, sporirea accesului la servicii medicale calitative, până la fortificarea capacităților resurselor umane și alinierea politicilor naționale în domeniul sănătății la standardele Uniunii Europene.

Un progres semnificativ a fost dezvoltarea rețelei naționale de centre pentru tratamentul accidentului vascular cerebral (AVC), inițiată în 2023, prin crearea a 13 centre specializate, dotate cu tehnologii moderne, care au redus considerabil timpul de intervenție și au salvat multe vieți. Totodată, a fost introdus, în premieră, screening-ul audiologic universal obligatoriu pentru nou-născuți, o inițiativă care permite depistarea precoce a problemelor de auz și prevenirea surdității. În acest sens, toate centrele perinatale din țară au fost dotate cu 40 de echipamente de screening audiologic neonatal.

Ministerul a lansat servicii noi și esențiale, precum asistența stomatologică sub anestezie generală pentru persoanele cu nevoi speciale, disponibile gratuit pentru copii și adulți. De asemenea, extinderea listei de medicamente compensate și implementarea sistemului E-Rețeta au sporit accesul pacienților la tratamente, iar datorită implementării programului „Farmacie în satul tău” au fost deschise 50 de farmacii în zonele rurale, asigurând accesul la medicamente compensate pentru aproximativ 60.000 de locuitori.

În anul 2024 au fost făcute investiții semnificative în echipamente medicale performante, cum ar fi angiografe, aparate de rezonanță magnetică și echipamente de brahiterapie, ultrasonografe de înaltă performanță, aparate de radiografie, inclusiv cu braț, echipamente pentru sterilizare, aparate de anestezie, laparoscopia, defibrilatoare etc. Dispozitivele permit medicilor să efectueze investigații și intervenții chirurgicale precise și detaliate, contribuind la îmbunătățirea calității serviciilor medicale oferite pacienților.

De asemenea, spitalele au beneficiat de lucrări de reparații capitale și renovări, fiind întreprinse și măsuri de eficiență energetică, care au redus considerabil costurile operaționale și impactul asupra mediului. Aceste intervenții au sporit, totodată, reziliența spitalelor în fața eventualelor provocări și crize.

Pe lângă asigurarea condițiilor moderne și sigure în instituțiile medicale, Ministerul Sănătății a implementat măsuri menite să îmbunătățească alimentația pacienților, prin diversificarea și optimizarea meniurilor, astfel încât acestea să răspundă cerințelor nutriționale și să contribuie la o recuperare mai rapidă și eficientă.

Serviciul de asistență medicală de urgență (SAMU) de asemenea a beneficiat de investiții majore. Astfel, au fost reparate și dotate cu tehnică și mobilier mai multe stații și puncte de asistență medicală urgentă prespitalicească din întreaga țară. Totodată, parcul auto al Serviciului AMU a fost reînnoit pe parcursul anului curent cu 65 de ambulanțe, dotate la cel mai înalt nivel.

În scopul motivării personalului medical, au fost majorate salariile, acordate indemnizații și facilități tinerilor specialiști pentru a-i încuraja să activeze în mediul rural, dar și create condiții moderne de muncă. Totodată, au fost susținute instruirile, programele de formare continuă și stagiile internaționale.

Activitatea legislativă și de elaborare a politicilor a fost un alt obiectiv important. S-a lucrat intens la alinierea actelor normative la prevederile Uniunii Europene. Au fost adoptate legi, hotărâri

și strategii esențiale pentru fortificarea sistemului de sănătate și s-au intensificat colaborările internaționale prin acorduri și proiecte de asistență externă.

În domeniul sănătății publice, s-au realizat investiții semnificative în reparația și dotarea centrelor de sănătate publică din raioane, precum și în aprobarea unor reglementări esențiale pentru protecția sănătății populației. Educația pentru sănătate și prevenția au rămas în continuare priorități majore. Campaniile de conștientizare, precum cele împotriva fumatului, de prevenție a accidentului cardiovascular cerebral și pentru vaccinare, au vizat reducerea riscurilor pentru sănătatea publică și promovarea unui stil de viață sănătos.

Datorită investițiilor în modernizarea infrastructurii instituțiilor medicale, dotarea cu echipamente performante, crearea condițiilor moderne de muncă pentru personalul medical, dar și instruirilor și programelor de dezvoltare profesională a lucrătorilor medicali, inclusiv peste hotare, au fost efectuate în premieră în țara noastră mai multe intervenții chirurgicale la Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”, Institutul de Medicină Urgentă, Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”. De asemenea, multe intervenții complexe sunt deja efectuate și în cadrul spitalelor raionale, ca urmare a fortificării capacității acestora de diagnostic și tratament, un exemplu fiind aplicarea tratamentului de tromboliză intravenoasă. Datorită acestor realizări și a profesionalismului înalt al personalului medical, au fost salvate mii de vieți și încă multe altele vor fi salvate.

Aceste progrese înregistrate pe parcursul anului 2024 reiterează angajamentul Ministerului Sănătății de a dezvolta un sistem de sănătate modern, accesibil și echitabil, în beneficiul cetățenilor și aliniat standardelor europene. Continuăm să depunem eforturi pentru a aduce serviciile medicale calitative cât mai aproape de oameni.

II. Îmbunătățirea accesului populației la servicii medicale de înaltă calitate

- Dezvoltarea **rețelei naționale de centre pentru tratamentul accidentului cardiovascular cerebral (AVC)**. În total, 13 centre pentru AVC, dintre care 11 sunt primare, unul multidisciplinar și unul comprehensiv au fost create și dotate cu tomografe computerizate, aparate de telemedicină, aparate Doppler, EEG, INR expres, etc. Aceste măsuri au contribuit la reducerea timpului mediu de la apariția simptomelor până la internare, de la 905 minute în 2023 la 423 de minute în 2024, ceea ce înseamnă mai multe vieți salvate și o șansă reală la recuperare pentru pacienți. Pentru anii următori se preconizează o scădere a indicatorilor mortalității și a dizabilității grave la acest capitol.
- Introducerea **screening-ului audiologic universal obligatoriu pentru toți nou-născuții**, în premieră, în Republica Moldova. Începând cu anul 2024, fiecare nou-născut din țara noastră beneficiază de verificarea auzului prin screening audiologic, care permite depistarea precoce a afecțiunilor auditive și prevenirea cazurilor de surditate. Este o investigație absolut gratuită, accesibilă în fiecare maternitate din republică.
- Crearea **Serviciului de asistență medicală stomatologică sub anestezie generală pentru persoanele cu nevoi speciale**, copii și adulți, în condiții de staționar, în premieră pentru țara noastră. Serviciul acordă asistență stomatologică gratuită copiilor în cadrul Institutului Mamei și Copilului, Clinica „Emilian Coțaga”, iar adulților – în cadrul Institutului de Medicină Urgentă. Acesta este dotat cu toate resursele necesare pentru ca persoanele cu nevoi speciale să beneficieze de îngrijiri de calitate;
- **Sporirea accesului populației la medicamente și dispozitive medicale compensate**, prin lărgirea listei de medicamente compensate, dar și implementarea Rețetei electronice (E-rețeta). Totodată, au fost deschise 50 de farmacii în zonele rurale, datorită implementării pe parcursul anului 2024 a Proiectului „Farmacie în satul tău”;
- Majorarea veniturilor și cheltuielilor fondurilor de asigurare obligatorie de asistență medicală (FAOAM) în anul 2024 pentru a **crește accesul populației la servicii medicale spitalicești**, inclusiv: reducerea timpului de așteptare pentru anumite intervenții, extinderea listei medicamentelor compensate, acoperirea cheltuielilor aferente serviciilor medicale acordate cetățenilor refugiați din Ucraina, plata cheltuielilor de personal medicilor rezidenți etc.
- Îmbunătățirea accesului pacienților la **diagnostic precis și detaliat, investigații și tratament eficient**, prin dotarea instituțiilor medicale cu aparate de ultimă generație, precum: angiografe biplanare, rezonanțe magnetice, echipament de brahiterapie, tomografe computerizate pentru tratamentul oncologic, dar și ultrasonografe de înaltă performanță, aparate de radiografie, inclusiv cu braț, echipamente pentru sterilizare, aparate de anestezie, mese pentru operații, laparoscopia, brancarde mobile, defibrilatoare etc.;
- **Asigurarea condițiilor sigure și moderne în instituțiile medicale** din întreaga țară, prin reparații capitale și renovări la cele mai înalte standarde, inclusiv a 11 secții de anestezie și terapie intensivă, secții de chirurgie, de pediatrie, de maladii cronice, de psihiatrie, săli de operație, de naștere, spații auxiliare, stații și puncte de asistență medicală urgentă prespitalicească (AMU), Centre de Sănătate Publică, centre consultative și blocuri alimentare etc.

III. Sporirea accesului la medicamente și dispozitive medicale compensate

- Cheltuielile pentru medicamente și dispozitive medicale compensate în perioada 11 luni 2024 față de perioada similară a anului 2023 **au crescut cu + 25,5%**, reprezentând o majorare de **214 milioane lei** în beneficiul pacienților;
 - Numărul beneficiarilor de dispozitive medicale **a crescut cu + 28,5%**, adică aproape 21 000 pacienți în 2024 (11 luni) comparativ cu anul 2023, reprezentând o majorare de **22 milioane lei**;
 - Suma medie compensată per beneficiar pentru medicamente și dispozitive medicale a crescut semnificativ, de la 1 143,26 lei (2023) la 1 514,70 lei, ceea ce reprezintă **un salt de + 32,5%**, și constituie 371 lei per pacient (*situația 11 luni 2023 vs 11 luni 2024*). Creșterea sumei medii compensate reflectă eforturile sistemului de sănătate de a reduce povara financiară asupra pacienților, în special pentru cei cu afecțiuni cronice care necesită tratamente permanente esențiale;
 - **Lista de medicamente compensate a fost extinsă în 2024 cu 8 Denumiri Comune Internaționale (DCI) noi**, incluzând medicamente pentru tratarea unor afecțiuni grave: oncologie, reproducere, cardiologie etc.; În total, în prezent, lista medicamentelor compensate conține **170 DCI**;
 - Cheltuielile pentru noile medicamente compensate în primele 11 luni ale anului 2024 au totalizat 3.287.234,17 lei;
 - Numărul farmaciilor care eliberează medicamente compensate **a crescut cu 286** în 2024, inclusiv **132 de unități noi în mediul rural**, reducând astfel disparitățile dintre mediul urban și rural și îmbunătățind accesul pacienților la servicii farmaceutice;
 - **Lansarea E-Rețeta** compensată a marcat un pas important în digitalizarea procesului medical. Această presupune:
 - Respectarea riguroasă a protocoalelor terapeutice și utilizarea eficientă a resurselor;
 - Reducerea erorilor de prescriere și eliberare, garantând tratamente sigure;
 - Eliminarea birocrăției, permițând pacienților să ridice medicamentele compensate de la orice farmacie contractată de CNAM.
 - Au fost create și deja și-au deschis ușile **peste 50 farmacii rurale** în cadrul programului „**Farmacie în satul tău**”, oferind acces direct la medicamente compensate, rețete electronice și alte produse farmaceutice. Alte farmacii urmează să-și înceapă activitatea în curând. Aproximativ 60.000 de oameni din cele 50 de localități sunt asigurați cu medicamente esențiale, fapt ce contribuie la îmbunătățirea accesului la tratament. De asemenea, farmaciile deserveșc și satele din vecinătate.
- Proiectul „Farmacie în satul tău” se implementează după ce Guvernul a aprobat regulamentul potrivit căruia antreprenorii care vor deschide farmacii în satele în care nu există asistență farmaceutică vor primi licență gratuită și subvenții lunare de la 10 până la 20 de mii de lei, în funcție de venitul înregistrat.

IV. Modernizarea infrastructurii instituțiilor medicale

- **Reparația capitală a 11 Secții de Anestezie și Terapie Intensivă (ATI)** din cadrul instituțiilor medicale strategice din țară – SCR „Timofei Moșneaga”, SCM „Gheorghe Paladi”, SCM de Copii „Valentin Ignatenco”, Institutul de Medicină Urgentă, Institutul Mamei și Copilului, SCM al Ministerului Sănătății, Spitalul Clinic Bălți, SR Soroca, Hîncești, Edineț și Cahul (*Banca Mondială*);

- **Reparația capitală și renovarea a peste 30 de stații și puncte de asistență medicală de urgență** în diferite localități ale țării;
- Reparat capital edificiile centrale ale Agenției Naționale de Sănătate Publică, ale Centrelor de Sănătate Publică Bălți și Cahul, dar și subdiviziunea Dondușeni din cadrul Centrului de Sănătate Publică Edineț;
- **Finisarea lucrărilor de construcție a Unității de Primiri Urgente din cadrul Spitalul Clinic Bălți**, modernizată la cele mai înalte standarde (*urmează a fi inaugurată în ianuarie 2025*);
- Reparația spațiilor destinate amplasării centrelor de tratament AVC, a spațiilor pentru instalarea tomografelelor computerizate și a instalării aparatelor de Rezonanță Magnetică Nucleară (*bugetul de stat*);
- **Renovarea capitală a Blocului cu două etaje – secțiile pediatrie și terapie din cadrul Spitalului Raional Strășeni**. Secțiile cu o suprafață de circa 1000 m², dispun de 46 de paturi: 20 – pediatrie și 26 – terapie. Anual, în aceste secții sunt internați aproximativ 1.500 de pacienți. Astfel, personalul medical beneficiază de condiții moderne de muncă, iar pacienții – de servicii medicale mai calitative și mai sigure (*bugetul Ministerului Sănătății*);
- **Reparația capitală a Secției de chirurgie oro-maxilo-facială pentru adulți a Institutului de Medicină Urgentă**. Secția, cu o capacitate de 32 de paturi, este unica în țară, activează non-stop și este specializată în acordarea asistenței medicale pacienților cu diverse patologii oro-maxilo-faciale (*bugetul de stat*);
- **Modernizarea Centrului Consultativ Metodologic de Vaccinare** în cadrul Departamentului Consultativ Specializat Integrat al Institutului Mamei și Copilului, care asigură vaccinarea copiilor din toată țara, inclusiv a refugiaților din Ucraina (*bugetul Ministerului Sănătății și UNICEF*);
- **Renovarea capitală a centrului perinatal din cadrul Spitalului raional Căușeni „Ana și Alexandru”** – două săli de naștere, o sală de operație, una de trezire din anestezie și alta de resuscitare neonatală. Totodată, au fost reparate Secția de transfuzie a sângelui și Unitatea pentru asistență oferită supraviețuitorilor cazurilor de violență de gen a Unității Primiri Urgente (UPU) din cadrul spitalului raional, fiind oferite viitoarelor mame și micuților lor condiții la cele mai înalte standarde (*UNFPA*);
- **Reparația capitală a Secției reanimare obstetrică și ginecologie din cadrul Institutului Mamei și Copilului**. Secția, unica în țară, acordă asistență medicală multidisciplinară pacientelor (gravidelor, lăuzelor și femeilor cu patologie ginecologică). Peste 850 de paciente din întreaga țară sunt deservite aici în fiecare an (*bugetul Ministerului Sănătății, Banca Mondială, UNICEF și Guvernului Poloniei*);
- Renovarea capitală a Secției pentru tratament prin constrângere cu supraveghere obișnuită a Spitalului Clinic de Psihiatrie (*bugetul Ministerului Sănătății*);
- **Modernizarea Secției ginecologie din cadrul Institutul Mamei și Copilului**, fiind renovate sălile de operație, de recuperare post-anestezie și saloanele pentru pacienți (*UNFPA*);
- Lucrări de reparație capitală a secției lăuzie și nou-născuți nr.1 în cadrul Centrului perinatal de nivelul III, a secției anestezie chirurgicală pediatrică, departamentului ATI, lucrări de reparație a holului și birourilor din secția radiologie, blocul Pediatrie din cadrul Institutului Mamei și Copilului (*bugetul de stat*);
- Lucrări de reparație a spațiilor pentru amplasarea tomografului computerizat din cadrul Institutului de Neurologie și Neurochirurgie „Deomid Gherman” (*bugetul de stat*);
- Reparație capitală a secției terapie nr. 1 amplasată la etajul IV din cadrul Spitalului de Stat (*bugetul de stat*);

- Lucrări de reparație a birourilor de consultație a pacienților și a holului central din incinta Centrului consultativ Diagnostic (CCD), a birourilor din incinta blocului radiologic, reparație a spațiului pentru cabinetul de imagistică, reparație și renovare a sediului laboratorului de hematologie și microbiologie, etajul 5, CCD din cadrul Institutului Oncologic;
- Reparație pentru replanificarea încăperilor la nivelul 2 Clinica de Cardiologie (sala de operații cardiovasculare) din cadrul Institutului de Cardiologie (*bugetul de stat*);
- Reparație capitală a încăperilor existente pentru amenajarea cabinetului radiologic, Spitalul raional Florești (*bugetul de stat*);
- Reparația blocului principal pentru pregătirea și instalarea dispozitivului de radiodiagnostic digital, Spitalul raional Soroca (*bugetul de stat*);
- Finisarea lucrărilor de construcție a Secției Anatomie Patologică, Spitalul raional Hîncești (*bugetul de stat*);
- Reparație capitală a secției terapie a blocului curativ, lucrări de reamenajare a secției de radiologie, Spitalul raional Căușeni (*bugetul de stat*);
- Reparația cabinetului radiologic, Spitalul raional Ocnîța (*bugetul de stat*);
- Reparație capitală a clădirii pentru secția sterilizare a Spitalului raional Drochia (cofinanțare la proiectul investițional al CNAM „Renovarea și modernizarea secției terapie și secției geriatrie”);
- Reparație interioară a secției pediatrie Spitalul raional Edineț (*bugetul de stat*);
- Reparația secției chirurgie (sala de pansamente, gipsare și proceduri), reparații curente destinate spațiului pentru sterilizator cu abur, Spitalul raional Șoldănești (*bugetul de stat*);
- Reparație a sălii de operație și a încăperilor auxiliare, reparații în secția anesteziologie și terapie intensivă, Spitalul raional Leova (*bugetul de stat*);
- Reparație capitală a secției Reanimare și Terapie Intensivă, Spitalul raional Cimișlia (*bugetul de stat*);
- Reparația blocului pediatric, Spitalul raional Orhei (*bugetul de stat*);
- Reconstrucția încăperilor pentru amplasarea unui aparat Reontgen, Spitalul raional Ialoveni (*bugetul de stat*);
- Lucrări de reparație și modernizare din sursele Fondului de dezvoltare al CNAM, în sumă de circa 37,8 milioane de lei, care au inclus: reparații capitale a secțiilor de diferit profil, lucrări de eficientizare energetică, renovări a farmaciilor, reparații ale Centrelor de Sănătate etc.
- **Eficiență energetică sporită a instituțiilor medicale** – renovate fațadele și teritoriul amenajat al curților spitalelor, renovate rețelele termice, apă și canalizare și energetice, reparate acoperișuri, izolarea termică a pereților exteriori; înlocuirea ferestrelor și ușilor exterioare, instalate ascensoare în sumă de peste 10 milioane de lei în spitalele unde nu a fost niciodată unul sau au fost schimbate cele vechi etc;
- **Instalarea panourilor fotovoltaice în cinci spitale raionale** – SR Căușeni, SR Edineț, SR Soroca, SR Ungheni, SR Orhei – achiziționate în cadrul proiectului „Îmbunătățirea eficienței energetice în spitalele strategice din Republica Moldova – achiziționarea și instalarea panourilor fotovoltaice”, finanțat de către Guvernul Republicii Coreea;
- **În proces de finalizare:** instalarea panourilor solare în cadrul Spitalului Clinic Republican „Timofei Moșneaga” și Spitalului Clinic al Ministerului Sănătății, proiecte implementate cu sprijinul financiar al Guvernului Republicii Cehe;
- **În derulare proiectul „Eficiența Energetică în Republica Moldova”**, implementat de Ministerul Energiei, cu susținerea Uniunii Europene, a Băncii Europene de Investiții și a Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în cadrul căruia 10 instituții medicale vor

beneficia de măsuri de eficiență energetică, cum ar fi: izolarea termică a pereților exteriori; înlocuirea ferestrelor și ușilor exterioare; izolarea termică și renovarea acoperișurilor; instalarea sistemelor fotovoltaice pentru producerea energiei electrice; renovarea sistemelor de ventilare; renovarea sistemelor interioare de încălzire etc.

V. Dotarea cu echipamente și dispozitive medicale performante

- **Dotarea a 11 Secții de Anestezie și Terapie Intensivă** cu echipamente medicale de ultimă generație, precum: unitate de radiografie mobilă, aparate de ventilație, electrocardiografe, monitoare multifuncționale, infuziomate, sisteme de aer condiționat cu flux laminar, ozonoterapie, paturi multifuncționale, echipamente pentru terapie de substituție renală, utilaj de termoreglare terapeutică intravasculară, dar și de softuri de digitalizare ce permite colectarea și prelucrarea datelor din terapie intensivă, cu fișă de supraveghere electronică integrată (*bugetul de stat, bugetul FAOAM, Banca Mondială*);
- **Dotarea celor 13 Centre AVC** cu dispozitive performante, precum: tomografe computerizate de ultimă generație, aparate de ultrasonografie cu aplicații avansate pentru investigații cardiace și doppler a vaselor, holter monitor, electrocardiografe cu holter, cardiomonoitoare, electroencefalografe mobile, paturi medicale Stroke, echipamente pentru telemedicină Telestroke cart etc (*Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare, CEB*);
- **Dotarea a 12 Centre Perinatale** din țară cu echipamente medicale performante, și anume: mese ginecologice și de naștere cu 3 secțiuni, fotolii ginecologie adaptate, sterilizatoare cu aer cald, mese de operație acționate electric, cu 4 secțiuni, paturi terapie intensivă, aparat de măsurare a bilirubinei pentru nou-născuți, ventilatoare neonatale, monitoare cardio-fetale cu cărucior, laringoscoape pentru nou-născuți, mese de resuscitare pentru nou-născuți, lămpi fototerapie. Secțiile de transfuzie dotate cu: scaune specializate pentru recoltarea sângelui, echipamente de stocare a sângelui, dispozitive de dezghețare rapidă a plasmei, agitatoare și incubatoare de trombocite. 9 dintre aceste Centre au fost dotate cu ambulanțe de tip A (*UNFPA*);
- **Dotarea tuturor maternităților din țară cu 40 de dispozitive medicale de screening audiologic neonatal**, în scopul depistării precoce a surdității la copii (*UNICEF, Guvernul Japoniei*);
- **Dotarea a 18 instituții medico-sanitare publice spitalicești cu sisteme de radiografie digitală** - echipamente moderne, cu doză de iradiere redusă, ce permit diagnosticul rapid și precis (*CEB, Banca Mondială, Guvernul Japoniei*);
- **Dotarea a patru instituții medicale de importanță majoră cu Rezonanță Magnetică Nucleară** – Institutul de Medicină Urgentă, Institutul Oncologic, Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”, Institutul Mamei și Copilului, Spitalul Clinic Bălți. RMN este o metodă imagistică precisă și sigură, inofensivă, ce oferă imagini detaliate ale corpului, fiind esențială în diagnostic și planificarea intervențiilor (*Banca Mondială*);
- **Dotarea a cinci instituții medicale strategice** – Institutul Oncologic, Institutul Mamei și Copilului, Institutul de Medicină Urgentă, Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”, Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime” – cu dispozitive medicale de ultimă generație, și anume: echipamente de diagnostic cu ultrasunete (cardiace, mamografie, transcranial), aparat de radiografie digitală cu fluoroscopie, gastroscopie video, colonscopie video, bronhoscop video, aparat de hemodializă cu ultrafiltrare (Acute-T), defibrilatoare, aparate de hemodializă, brancarde și mese de operație performante (*Guvernul Japoniei*);
- **Dotarea cu 2 aparate de angiografie biplanară a Institutului Oncologic și a Institutului de Medicină Urgentă**, echipamente de ultimă generație pentru diagnosticarea și intervenția

chirurgicală mult mai precisă și rapidă, utilizate în afecțiunile vasculare, în radiologia intervențională, ictus ischemic, aneurisme cerebrale (*Banca Mondială*);

- **Dotarea Institutului Oncologic cu aparat de brahiterapie 3D, unic în Republica Moldova.** Echipamentul este dotat cu cele mai moderne tehnologii, care permit specialiștilor plasarea cu înaltă precizie a unei doze mari de radiații direct în apropierea tumorii și distrugerea celulelor canceroase, protejând în același timp țesuturile sănătoase din organism. Tratamentul prin brahiterapie are efecte secundare minime. Procedura este minim-invazivă, sigură, eficientă, nedureroasă, nu presupune internare, iar recuperarea este rapidă (*Agenția Internațională pentru Energie Atomică*);
- **Dotarea a patru spitale raionale cu echipamente pentru intervenții laparoscopice** – SR Hîncești, SR Căușeni, SR Cahul, SR Orhei – în cadrul proiectului „Îmbunătățirea asistenței medicale de urgență”. Echipamentele includ cele mai recente tehnologii în domeniul intervențiilor chirurgicale laparoscopice, care oferă medicilor instrumentele necesare pentru a realiza o gamă largă de proceduri minim invazive, cu o precizie și o eficiență sporită, reducând riscul de complicații și îmbunătățind calitatea vieții pacienților (*Guvernul Republicii Coreea*);
- Achiziționarea de **complexe de sisteme de sterilizare pentru 29 de instituții medicale**, din proiectul „Răspuns de urgență la COVID-19 și Suport pentru ÎMMM” (*CEB*);
- Dotarea a 15 instituții medicale din țară cu **aparate de anestezie și monitoare pentru pacienți (OMS)**;
- Dotarea a 30 de instituții medicale cu dispozitive medicale pentru reabilitare și echipamente asistive (*Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare*);
- **Dotarea Institutului Mamei și Copilului** cu patru ultrasonografe (general, cardiac, transcranian, mamograf) și patru gastroscopie ghidate prin sistem video (*Guvernul Japoniei*);
- **Dotarea cu ultrasonografe moderne** a Centrelor de Sănătate Hrușova, Edineț și Corten (*Guvernul Japoniei*);
- Dotarea cu ultrasonograf performant a Spitalului Raional Căușeni (*Guvernul Japoniei*);
- **Dotarea cu un ecograf performant a Centrului Republican de Reabilitare pentru Copii.** Echipamentul permite diagnosticarea afecțiunilor cardiovasculare și musculoscheletale la copii și administrarea toxinei botulinice ghidate ecografic în tratamentele pentru paralizie cerebrală (*Guvernul Japoniei*);
- **Dotarea Spitalului Clinic Bălți cu echipamente laparoscopice**, pentru a îmbunătăți intervențiile chirurgicale minim invazive (*Organizația Internațională pentru Migrație*);
- **Dotarea a 20 de instituții medicale din țară cu aparate de anestezie performante** – aparatele, contribuie la administrarea precisă și sigură a anesteziei (*OMS, Guvernului Germaniei și al Irlandei*);
- **Dotarea cu tomograf computerizat a Spitalului Raional Comrat**, echipament de ultimă generație ce permite diagnosticarea rapidă a patologiilor cerebrale și accidentelor vasculare cerebrale (*Guvernul Japoniei*);
- Dotarea mai multor instituții medicale din țară și centre de sănătate cu echipamente performante, precum: sistem de pompă pentru circulație extracorporală, troliu laparoscopic 3D + accesorii, sistem de radiografie cu fluoroscopie, universal, complet digital pentru tomosinteză, microscop chirurgical oftalmic, sistem de bronhoscopie pentru chirurgia toracică, sistem radiodiagnostic cu braț C și reconstrucție 3D la finele investigației, ultrasonograf general, ultrasonograf cardiac de performanță înaltă, echipament pentru tratament minim invaziv al cataractei, ultrasonografie cardiovasculară, videogastroscoap, videocolonoscoap, mașină de anestezie compatibilă cu RMN, sistem de videoendoscopie-ORL (*bugetul de stat și fondurile FAOAM*);

- **Serviciul AMU a fost dotat cu 65 de autosanitare noi.** În ultimii doi ani, ministerul, din diferite surse, a dotat Serviciul de asistență medicală urgentă cu 209 autosanitare noi de tot tipul – de la categoria A până la reanimobile de tip C.

VI. Legislație și politici aprobate

- **Programul național privind bolile rare, pentru anii 2024-2028**, cu scopul de a asigura accesul echitabil la diagnostic precoce, tratament și servicii de reabilitare pentru toate persoanele cu boli rare, precum și dezvoltarea colaborării internaționale în cercetare, astfel încât, până în 2028, să fie creat un sistem integrat de servicii medicale pentru bolile rare, conform standardelor europene. Aprobarea programului va contribui la majorarea cu 25%, până în anul 2028, a numărului de medicamente utilizate pentru tratarea maladiilor rare și reducerea ratei mortalității premature cauzată de aceste boli. În total, urmează a fi extins spectrul de diagnostic și monitorizare a circa 30 de maladii;
- **Programul național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2024-2028**, pentru facilitarea accesului cetățenilor la servicii eficiente, sigure și accesibile de prevenire, testare, diagnostic, tratament și îngrijire. Programul urmărește reducerea infecțiilor acute cu hepatită virală cu 20%, scăderea mortalității cauzate de cirozele hepatice cu 20%, creșterea ratei de diagnosticare și, astfel, atingerea unei rate de vindecare de 95% până în anul 2028;
- **Planul de acțiuni pentru perioada 2024-2025 privind implementarea Programului național de control al cancerului pentru anii 2016-2025**, care stabilește acțiuni concrete în vederea depistării precoce și controlul cancerului, precum și accesul la servicii calitative de diagnostic, tratament și îngrijire continuă a pacienților cu maladii oncologice;
- **Modificări la Legea privind controlul tutunului**, care prevăd extinderea interdicțiilor privind fumatul în spațiile publice comune, inclusiv în cazul țigărilor electronice, iar sancțiunea contravențională aplicată pentru comercializarea produselor din tutun minorilor fiind majorată. De asemenea, sunt introduse reguli noi pentru ambalarea și etichetarea produselor din tutun încălzit, cu obligativitatea aplicării avertismentelor grafice de sănătate, și norme de siguranță pentru mecanismul de umplere a țigărilor electronice;
- Aprobabil conceptul **Sistemului Informațional „Registrul Național de Cancer” (SI RNC) și Regulamentul privind modalitatea de ținere a „Registrului Național de Cancer”**, contribuind la colectarea, înregistrarea și analiza constantă a datelor, cu identificarea tendințelor în evoluția tratamentului cancerului. Astfel, pot fi promovate metode mai eficiente și personalizate de tratament;
- **Instituit Sistemul Informațional de Evidență a Resurselor Umane în Sistemul Sănătății (SI ERUSS)**, care prevede crearea registrului electronic unic al personalului medical și farmaceutic. Implementarea sistemului contribuie la eficientizarea proceselor administrative, la îmbunătățirea calității datelor și oferă o bază solidă pentru planificarea necesarului de resurse umane din sănătate și adaptarea politicilor din domeniu la realitățile existente;
- **Instituit Sistemul Informațional „Constatarea medicală a nașterii și decesului” (SI eCMND)**, care prevede schimbul interinstituțional de date și generarea rapoartelor statistice detaliate, contribuind la o mai bună monitorizare a tendințelor demografice, conform standardelor europene. Instituirea contribuie la intensificarea procesului de digitalizare a sistemului de sănătate din Republica Moldova, luând în considerare că, până în prezent, nu a existat un sistem informațional pentru înregistrarea constatării nașterilor și deceselor la nivel național;
- Aprobabil **Cadrul de funcționare a Sistemului Informațional Transplant**, care, prin soluții digitale permite: evidența fișierelor medicale ale donatorilor, formarea registrelor donatorilor și

primitorilor din Republica Moldova și crearea modulului de biovigilență, în scopul îmbunătățirii calității și transparenței proceselor în domeniul transplantului;

- **Aprobat Sistemul de alertă precoce și răspuns rapid**, care prevede procedurile de notificare a alertelor, schimb de informații și coordonare a răspunsurilor la amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate, în vederea stabilirii măsurilor necesare pentru protejarea sănătății publice;
- **Regulamentul sanitar pentru instituțiile de învățământ primar, secundar ciclul I și II și profesional tehnic**, care prevede reglementarea normelor sanitare privind amplasarea instituțiilor de învățământ menționate, cerințe pentru clădiri și încăperi de bază etc. Totodată, stabilește cerințe pentru organizarea alimentației elevilor, norme pentru grupele cu program prelungit, precum și organizarea asistenței medicale și psihologice;
- **Regulamentul Sanitar privind informarea consumatorului referitor la alergenii prezenți în produsele culinare nepreambalate**, precum și Metodologia de calculare a valorii energetice a produselor alimentare ambalate, care garantează dreptul consumatorilor la informare veridică și completă, fiind asigurat un nivel înalt de protecție a sănătății acestora;
- **Regulamentul sanitar privind limitarea expunerii populației la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz**, care prevede norme sanitare pentru proiectarea, construirea și instalarea stațiilor de radiocomunicații, precum și pentru reconstruirea, reinstalarea și modernizarea acestora;
- **Ordinul ministrului sănătății nr. 208/24, ce prevede instituirea Serviciului național consultativ de transfer interspitalicesc** în cadrul Centrului Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească. Serviciu nou creat asigură preluarea și transportarea asistată, prin intermediul echipei terapie intensivă mobilă, a pacienților pentru spitalizarea lor în cadrul instituțiilor medicale de profil;
- **Ordinul ministrului sănătății nr. 1059/24 cu privire la instituirea Unităților de primire urgențe tip A, B, C, Camerelor de gardă pentru pacienții cu urgențe medicale și Birourile de internare pentru pacienții programați, în instituțiile prestatoare de servicii medicale spitalicești;**
- **Ordinul nr. 635/24 cu privire la modificarea Ordinului ministrului sănătății nr. 739/2012 cu privire la reglementarea autorizării produselor medicamentoase de uz uman și introducerea modificărilor postautorizare**, ce permite: facilitarea accesului pe piața națională a medicamentelor din UE, SUA, Elveția, Canada, Japonia, Australia, Marea Britanie prin introducerea procedurii de recunoaștere mutuală a medicamentelor (procedura accelerată) și eliminarea unor cerințe administrative în cadrul procesului de autorizare accelerată a medicamentelor, fără a compromite siguranța și calitatea acestora; îmbunătățirea accesului populației la medicamente prin liberalizarea cerințelor față de ambalaje cu menținerea prospectului în limba română, pentru a asigura informarea corectă a pacienților; diminuarea birocrăției în procedura postautorizare a medicamentelor, accelerarea procesului postautorizare a medicamentelor prin alinierea cerințelor naționale la normele Uniunii Europene;
- **Regulamentul privind autorizarea importului medicamentelor și/sau materiei prime medicamentoase neautorizate în Republica Moldova**, care prevede îndeplinirea cerințelor față de importul medicamentelor neautorizate pentru a crește calitatea și controlul prețurilor la această categorie de produse;
- **Aprobate Regulile de bună practică de farmacie (Good Pharmacy Practice – GPP)**, care urmăresc îmbunătățirea calității și eficienței serviciilor farmaceutice în Republica Moldova;

- **Modificări la Hotărârea Guvernului cu privire la tarifele pentru serviciile medico-sanitare**, ce prevede divizarea prețului prin separarea serviciului de descriere a rezultatelor investigațiilor de diagnostic imagistic de celelalte servicii care formează tariful;
- **Regulamentul sanitar privind produsele cosmetice**. Noile reglementări privind produsele cosmetice asigură calitatea și siguranța acestora, protejând consumatorii și menținând standarde înalte pentru industrie, prin simplificarea procedurii de plasare a produselor cosmetice care sunt deja înregistrate în Uniunea Europeană, facilitând astfel circulația liberă a produselor cosmetice pe piața internă și internațională;
- **Regulamentul privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru prevenirea rănilor provocate de obiecte ascuțite în activitățile din asistența medicală**, ce prevede informarea și instruirea lucrătorilor cu privire la riscul profesional asociat obiectelor ascuțite și procedurile aplicabile în cazul unei răniri în activitățile din asistență medicală;
- **Regulamentul privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți biologici la locul de muncă**, în scopul protejării sănătății și securității lucrătorilor care sunt expuși la riscuri biologice în timpul activităților profesionale;
- **Regulamentul privind protecția sănătății și securității lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă**, care prevede eliminarea sau reducerea riscurilor profesionale și crearea condițiilor de muncă sigure, prin reglementarea cerințelor privind parametrii și valorile-limită de expunere la riscul profesional de origine chimică;
- **Instituit Consiliul Național de Evaluare și Acreditare în Sănătate (CNEAS)**, ca instituție publică fondată de Ministerul Sănătății, responsabilă de evaluarea și acreditarea în sistemul sănătății, contribuind la îmbunătățirea continuă a calității serviciilor medicale;
- Aprobata reorganizarea Spitalului Raional Orhei, prin fuziunea Întreprinderii de Stat Clinica Stomatologică din Orhei și reorganizarea Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” prin fuziunea (absorbția) Întreprinderii de Stat „Curier Medical”;
- **Regulamentul privind sistemul de supraveghere epidemiologică a bolilor transmisibile și amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate**, ce stabilește proceduri clare de notificare și comunicare a amenințărilor, dar și supravegherea problemelor de sănătate conexe, cum ar fi infecțiile asociate asistenței medicale, rezistența la antimicrobiene, precum și alte condiții legate de bolile transmisibile care necesită o atenție specială;
- **Modificări la Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2024**, ce presupune majorarea veniturilor și cheltuielilor fondurilor de asigurare obligatorie de asistență medicală (FAOAM) pentru a crește accesul populației la servicii medicale spitalicești, inclusiv: reducerea timpului de așteptare pentru anumite intervenții, extinderea listei medicamentelor compensate, acoperirea cheltuielilor aferente serviciilor medicale acordate cetățenilor refugiați din Ucraina, plata cheltuielilor de personal medicilor rezidenți etc.;
- **Aprobat bugetul fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2025**, cu o creștere de 12,8%, în sumă totală de peste 17 miliarde de lei. Creșterea veniturilor și cheltuielilor față de suma aprobată pentru anul 2024, va contribui la consolidarea sistemului de sănătate prin îmbunătățirea accesului la servicii medicale calitative;
- **Aprobat Noul Program unic al asigurării obligatorii de asistență medicală**, cu scopul de a elimina deficiențele și de a asigura un cadru simplificat și clar pentru asistența medicală finanțată din sursele Fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, reducerea costurilor administrative și operaționale, îmbunătățirea accesului cetățenilor, în mod echitabil, la servicii medicale și sporirea calității acestora;

- **Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 875/2022 privind aprobarea Regulamentului de organizare și realizare a studiilor de rezidențiat și abrogarea unei hotărâri a Guvernului**, în scopul îmbunătățirii managementului în domeniul studiilor de rezidențiat, în partea ce ține de recrutarea, menținerea și motivarea angajării lucrătorilor medicali în cadrul IMSP, după finalizarea studiilor;
- Modificări la Hotărârea de Guvern privind **Sistemul informațional de supraveghere a bolilor transmisibile și evenimentelor de sănătate publică (SI SBTESP)**, cu scopul de a consolida capacitatea de monitorizare și raportare a datelor privind bolile transmisibile și evenimentele de sănătate publică pentru a răspunde eficient la eventuale epidemii și amenințări.

VII. Acorduri și proiecte de asistență externă

- **Acordul de împrumut cu Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, ce vizează modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare**, cu implementare începând din decembrie 2024, semnat la 17 iunie 2024;
- **Acordul de grant cu Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, ce sprijină proiectul de îmbunătățire a pregătirii și răspunsului la pandemii**, inclusiv modernizarea infrastructurii Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, semnat pe 17 iunie 2024;
- **Acordul de achiziție comună pentru contramăsuri medicale**, acord ce permite Republicii Moldova să participe alături de țările UE la achiziții publice comune pentru medicamente și dispozitive medicale esențiale, la prețuri rezonabile, care nu se regăsesc în țara noastră, semnat la 9 iulie 2024 de ministra Sănătății, Ala Nemerenco și comisara europeană pentru Sănătate și Siguranță Alimentară, Stella Kyriakides;
- **Amendamentul la Acordul cu Fondul Global pentru Combaterea SIDA, Tuberculozei și Malariei**, ce susține eforturile Republicii Moldova în implementarea programelor naționale de Combaterea SIDA, Tuberculozei, semnat pe 15 octombrie 2024;
- **Acordul cu Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC)** ce presupune obținerea unei asistențe financiare nerambursabile pentru proiectul „Progresul cu privire la acoperirea universală cu servicii de sănătate în Moldova”, pentru îmbunătățirea actului medical în funcție de necesitățile populației, semnat pe 23 decembrie 2024;
- **Participarea la Programul Kusanone**: în 2024, fiind semnate trei contracte de grant cu Centrele de Sănătate Hrușova, Edineț și Corten, pentru dotarea cu echipamente medicale și renovări;
- **Programul de Consolidare a Sistemului Medical**: Finanțat de Guvernul Japoniei, ce presupune donarea a 28 de loturi de dispozitive medicale pentru diverse instituții;
- **Proiecte TAIEX**: elaborarea și promovarea a 28 de propuneri, fortificând capacitățile specialiștilor din domeniul sănătății și facilitând organizarea de evenimente importante;
- **Programul pentru Sănătate al UE (EU4Health)**: Republica Moldova participă la 13 proiecte în cadrul programului și, pentru prima dată, instituțiile naționale vor coordona două proiecte în domeniul controlului tutunului și sănătății mintale.
- **Proiectul „Răspuns de urgență la COVID-19”**, în 2024 fiind procurate dispozitive medicale, realizate lucrări de reparație a Unităților de Terapie Intensivă în 11 spitale, și lucrări de reparație a edificiilor ANSP și CSP, finanțat de Banca Mondială;
- **Proiectul „Răspuns de urgență la COVID-19 și Suport pentru ÎMMM”**, în 2024 fiind achiziționate 14 sisteme de radiografie digitală și complexe de sisteme de sterilizare pentru 29 de instituții medicale, finanțat de CEB;

- **Proiectul „Îmbunătățirea eficienței energetice în spitalele strategice”**, ce prevede instalarea sistemelor fotovoltaice în cinci spitale raionale, estimând economii anuale de peste 1,5 milioane lei, finanțat de Guvernul Republicii Coreea;
- **Proiectul „Îmbunătățirea asistenței medicale de urgență”**, ce prevede dotarea a patru spitale raionale cu echipamente pentru intervenții laparoscopice, finanțat de Guvernul Republicii Coreea;
- **Proiectul „Construcția a două spitale regionale: Bălți și Cahul”**. În prezent, ambele proiecte se află la etape diferite de proiectare și evaluare:
 - **Spitalul regional Bălți:** a fost finalizat studiul de fezabilitate, a fost trecută etapa de aprobare a finanțării de către Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB), terenul pentru spital a fost trecut în proprietatea statului și la moment este în derulare procedura de achiziții a proiectului tehnic conceptual, care va permite proiectarea spitalului și realizarea lucrărilor de construcție;
 - **Spitalul regional Cahul:** a fost finalizat studiul de fezabilitate și se află la etapă finală designul tehnic conceptual, care va permite proiectarea spitalului și realizarea lucrărilor de construcție. De asemenea, au fost încheiate și aprobate toate etapele de evaluare internă, care permit depunerea proiectului la Banca Europeană de Investiții (BEI) pentru aprobarea finanțării acestuia.

VIII. Resurse umane în sănătate

- **Acordate compensații pentru cheltuielile de transport pentru aproximativ 3000 de lucrători medico-sanitari și farmaceutici** care activează în alte localități decât în cele unde locuiesc și fac zilnic naveta. În acest sens, Guvernul a aprobat, la inițiativa Ministerului Sănătății, Regulamentul privind modul de stabilire și acordare a compensației pentru cheltuielile de transport (deplasarea tur-retur între domiciliu și locul de muncă) lucrătorilor medico-sanitari și farmaceutici;
- **Acordate indemnizații mai mari pentru tinerii medici care se angajează în mediul rural. Indemnizația unică a crescut de la 120 de mii de lei până la 250 de mii de lei.** Beneficiarii acesteia sunt medicii, farmaciștii și specialiștii cu studii superioare de licență în domeniul medical care se angajează conform repartizării Ministerului Sănătății. Indemnizația este oferită în două tranșe: 120 de mii de lei după șase luni de activitate și 130 de mii de lei după al treilea an de activitate. Mai mult, **tinerii specialiști beneficiază de compensarea cheltuielilor pentru închirierea locuinței și pentru consumul de energie termică și electrică în primii 5 ani de activitate, comparativ cu cei 3 ani stabiliți anterior.**
Totodată, în lista beneficiarilor de indemnizații și compensații sunt incluși și tinerii specialiștii cu studii superioare de licență în medicină: optometriști, asistenți medicali generaliști licențiați, tehnicieni radiologi, kinetoterapeuți etc;
- **Aprobate majorări salariale ale lucrătorilor medicali începând cu 1 ianuarie 2025.** Astfel, vor crește cu 15% salariile tuturor lucrătorilor din IMSP încadrate în sistemul de asigurări medicale și cu 10% personalului medical din instituțiile bugetare subordonate Ministerului Sănătății.

IX. Prevenția și educarea populației

- **Caravana Alăptării 2024**, ediția a V-a, iulie – Zeci de actuale și viitoare mame, tați, dar și alți membri ai familiilor lor au fost informați de către experți în sănătate, nutriție și alăptare despre beneficiile alimentației la sân, cum se formează laptele matern, dar și despre pozițiile de alăptare și atașare corectă a bebelușului. Caravana Alăptării 2024 a fost organizată de Ministerul Sănătății și Organizația Mondială a Sănătății, cu sprijinul Delegației Uniunii Europene în Moldova și Guvernului Statelor Unite ale Americii. Următoarele evenimente de informare din acest an a avut loc în orașele Bălți, Cantemir, Leova, Chișinău și în satul Cărpineni (Hîncești);
- **Campania națională de comunicare pentru recunoașterea semnelor accidentului vascular cerebral (AVC)**, lansată pe 29 octombrie cu durata de două săptămâni. Campania a fost lansată de Ministerul Sănătății, în colaborare cu Biroul de Cooperare al Elveției. Acțiunea a avut scopul să ajute populația să recunoască semnele timpurii ale AVC-ului. Campania a subliniat importanța intervenției rapide și accesului la servicii medicale specializate;
- **Campania antifumat „Nu te lăsa aburit(ă)!”,** lansată pe 19 noiembrie, în cadrul unui eveniment-experiment, care a avut loc la Liceul Teoretic Republican „Aristotel” din capitală. Acțiunea a avut scopul de a informa tinerii despre efectele dăunătoare ale țigărilor electronice și ale oricărui alt produs din tutun/nicotină. Campania este implementată de Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională pentru Sănătate Publică, în colaborare cu Biroul Organizației Mondiale a Sănătății din Republica Moldova și Uniunea Europeană în cadrul proiectului „EU4Moldova: pentru un sistem de sănătate durabil”. Acțiunea încă are loc;
- **„Educăm. Pledăm. Acționăm acum”** (18-24 noiembrie 2024) a fost sloganul săptămânii mondiale, din anul curent, de conștientizare a rezistenței la antimicrobiene, care a avut menirea de a informa populația despre folosirea rațională a medicamentelor utilizate pentru tratamentul infecțiilor;
- **„Vaccinurile sunt sigure și eficiente”** – campanie online de promovare a vaccinării. Ministerul Sănătății, Agenția Națională pentru Sănătate Publică și UNICEF au organizat activități de promovare și încurajare a părinților de a-și vaccina copiii la timp, conform Calendarului național de vaccinare; Au fost distribuite o serie de materiale informative, cu sfaturile lucrătorilor medicali privind pregătirea copilului înainte, în timpul și după vaccinare, contraindicațiile la vaccinare, dar și reacțiile adverse normale care pot apărea în urma vaccinării.

X. Perspective și priorități pentru anul 2025

- **Eforturi continue de modernizare a instituțiilor medicale**, prin investiții în reparații capitale și renovări. Astfel, vor fi create condiții mai bune și sigure pentru pacienți și personalul medical;
- **Creșterea accesului pacienților la servicii de diagnostic** (de laborator și imagistic), prin dotarea instituțiilor medicale cu echipamente de înaltă performanță;
- **Modernizarea continuă a serviciului de asistență medicală de urgență**, prin reparația substațiilor și punctelor de AMU, dar și dotarea cu ambulanțe noi;
- **Intensificarea procesului de digitalizare** a sistemului de sănătate pentru eficientizarea serviciilor;

- **Acordarea unei atenții sporite domeniului de asistență medicală primară**, în special Centrelor de Sănătate din zonele rurale pentru a asigura creșterea accesului pacienților la serviciile de medicină primară – fortificarea capacității resurselor umane, modernizarea infrastructurii, dotarea cu echipamente, ajustarea actelor normative în domeniu etc.;
- **Noi perspective de colaborare în domeniul oncologic.** O misiune specială formată din experți ai AIEA va evalua domeniul oncologic din Republica Moldova. Raportul elaborat va servi drept fundament la crearea programului național de cancer pentru următorii zece ani, dar și la facilitarea procesului de identificare a partenerilor care vor investi în soluțiile de tratament împotriva cancerului;
- **Proiectarea departamentelor și secțiilor de reabilitare în zece spitale din țară;**
- **Sporirea accesului la tratamente pentru afecțiuni prioritare**, cu un impact semnificativ asupra sănătății populației. Printre direcțiile strategice se regăsesc:
 - Sănătatea mintală;
 - Afecțiuni cronice și de lungă durată (osteoporoză, profilaxia și tratamentul bolii tromboembolice venoase la femeile însărcinate);
 - Afecțiuni neurologice și migrene;
 - Îngrijiri paliative și suport simptomatic.
- **Extinderea în continuare a accesului populației la medicamente și dispozitive medicale compensate;**
- **Promovarea, în continuare, a unui cadru instituțional transparent și integru. Consolidarea mecanismelor de prevenire și combatere a corupției în sistemul de sănătate.**